Ideeënwijzer
bij KITS, de krant waar nieuws in zit
31ste jaargang - Nr. 14 - 25 maart 2021
Redactie: Soetkin De Temmerman, Jurgen Kolgen, Ellen Somers, Liselotte Vertenten en Wim Vromant

Uitgewerkte lessuggesties

1. Meer begrip voor autisme

- Niveau: 🌍
- Sluit aan bij het artikel 'Wereld Autisme Dag' op pag. 1.
- Motivatie
  De Verenigde Naties hebben 2 april uitgeroepen tot Wereld Autisme Dag *(World Autism Awareness Day)*, een dag waarop autisme wereldwijd in de schijnwerpers staat. Deze les is bedoeld om de leerlingen bewust te maken van wat autisme eigenlijk is. Autisme is een aangeboren aandoening waardoor signalen in de hersenen niet goed worden verwerkt. Autisten ervaren hun omgeving als onsamenhangend en kunnen zich moeilijk in anderen inleven. Naar schatting 35 miljoen mensen op de hele wereld hebben een stoornis in het autistisch spectrum. Deze les sluit aan bij het vak Wereldoriëntatie, deeldomein 'Actualiteit'.
- Doelstellingen
  - De leerlingen leggen in hun eigen woorden uit wat autisme betekent.
  - De lln. weten dat 2 april Wereld Autisme Dag is en ze kennen ook het doel van die dag.
  - De lln. kennen enkele bekende mensen met autisme.
  - De lln. kennen drie soorten autisme en kunnen ze kort uitleggen.
  - De lln. zijn bereid op een aangepaste manier om te gaan met mensen met autisme.
- Werkwijze
  - Instap: De leerkracht schrijft '2 april, Wereld Autisme Dag' op het bord. Peil naar de voorkennis van de leerlingen over dit onderwerp.
  Bekijk daarna deze filmpjes: https://schooltv.nl/video/autisme-het-is-niet-besmettelijk en https://schooltv.nl/video/als-je-autistisch-bent-ziet-de-wereld-er-anders-uit
  Laat de lln. reageren op wat ze gezien hebben.
  - Kern: De klas wordt in groepjes van ongeveer vier leerlingen verdeeld. Een derde van de klas gaat 'klassiek autisme' onderzoeken, een derde 'het syndroom van Asperger' en een derde 'PDD-NOS'. Ze gebruiken hiervoor deze link: https://wikikids.nl/Autisme. Nadien stelt elk groepje hun onderzoek voor aan de klas. Het artikel 'Wereld Autisme Dag' op pag. 1 van Kits wordt klassikaal gelezen. Hierna volgt een korte bespreking. Bekijk klassikaal dit filmpje:
  https://www.hetklokhuis.nl/tv-uitzending/3183/Autisme.
  Laat ook dit volgen door een korte bespreking. De werkbladen worden in duo's opgelost en klassikaal verbeterd.
- Slot: Ontwerp op een wit A3-blad een affiche voor Wereld Autisme Dag op 2 april. Vraag eerst aan de leerlingen wat er zeker op moet staan. *(Wereld Autisme Dag en 2 april.)* Hang de afgewerkte affiches op een zichtbare plaats in de school op. Voorbeeld affiche:

Ik hoor je wel, maar begijp je anders dan gedacht.
En ik reageer misschien anders dan je had verwacht.
Maar juist dat anders zijn, dat is mijn kracht.

2. Napoleon reed rechts

- Niveau: 🌍
- Sluit aan bij het artikel 'Napoleon in Luik' op pag. 4.
- Motivatie
  In het station van Luik-Guillemins vindt van 3 april 2021 tot en met 9 januari 2022 een tentoonstelling over Napoleon plaats. Tijdens deze les maken de leerlingen kennis met deze heerser. Door te brainstormen, filmpjes te bekijken, een quiz te spelen en in groepjes te werken, leren ze over de jeugd, de veroveringen, het keizerrijk, het gezin en het overlijden van Napoleon. Ze ontdekken ook dat Napoleon heeft gezorgd voor een aantal positieve hervormingen die vandaag nog steeds bestaan. Deze les sluit aan bij het vak Wereldoriëntatie, deeldomein 'Geschiedenis'.
- Doelstellingen
  - De leerlingen vullen de identiteitskaart van Napoleon in.
  - De lln. kennen de positieve hervormingen waar Napoleon voor zorgde.
  - De lln. weten waarom de Engelsen links rijden en andere standaardmaten gebruiken.
  - De lln. weten hoe Napoleon keizer werd.
  - De lln. kunnen iets meer vertellen over de Napoleon-tentoonstelling in Luik.
- Werkwijze
  - Instap: Toon een foto op het digibord van een Napoleon-snoepje, of breng er één mee naar de klas. Wie weet welke figuur op de verpakking staat? Wanneer de leerlingen Napoleon geantwoord hebben, verdeel

je hen in groepjes van ongeveer vier leerlingen. Ze brainstormen over de historische figuur Napoleon. Wat weten ze over hem? Ze noteren dit op een kladblad in de vorm van een woordspin. Nadien volgt een klassikale bespreking.
- Kern: Bekijk klassikaal dit filmpje: https://schooltv.nl/link/napoleon-bonaparte. Speel nadien met de hele klas de quiz die aansluit bij het filmpje.
Lees vervolgens klassikaal het artikel 'Napoleon in Luik' op pag. 4 van Kits. Laat de lln. in hun eigen woorden vertellen wat ze gelezen hebben.
Verdeel de klas in acht groepjes. Geef elk groepje een alinea van de informatie op deze webpagina: https://wikikids.nl/Napoleon_Bonaparte_I_van_Frankrijk. Groep 1: Jeugd; Groep 2: Napoleon in Egypte + Geruchten over zijn lengte; Groep 3: Keizer Napoleon; Groep 4: Gezin + Na zijn dood; Groep 5: Rusland slaat terug; Groep 6: Frankrijk wankelt; Groep 7: De 100 dagen; Groep 8: Overlijden. Elk groepje bereidt zich voor om de tekst(en) aan de klas voor te stellen. Daarnaast bedenken ze enkele vragen over hun tekst(en). Hierna worden de teksten door de groepjes naar voren gebracht. Op het einde van elke voorstelling stelt het groepje vragen aan de luisteraars. Op die manier kan het groepje controleren of de klasgenoten alles begrepen hebben. Hierna lossen de lln. in duo's de vragen van de werkbladen op. Nadien volgt een klassikale bespreking.
- Slot
- Misschien kan je met de klas wel een bezoek brengen aan de tentoonstelling over Napoleon in het station van Luik-Guillemins.
- Of knutsel de hoed van Napoleon: https://www.knutselidee.nl/knippen/steekkeizer.html
- Extra
Deze strip gaat over de figuur van Napoleon: *Jommeke, De hoed van Napoleon*

3. Meisjes niet, jongens wel

- Niveau: 🌍🌍
- Sluit aan bij het artikel 'Verboden te zingen' op pag. 3.
- Motivatie
Op 8 maart jl. vierden we de Internationale Vrouwendag. Deze dag is ontstaan doordat vrouwen opkwamen voor hun rechten. In sommige landen is de ongelijkheid tussen mannen en vrouwen (bijna) helemaal weggewerkt. Maar het Kits-artikel toont aan dat er in andere landen nog steeds grote verschillen zijn tussen de rechten van mannen en vrouwen. In deze les benadrukken we het feit dat er overal ter wereld gestreden wordt om de genderkloof te verkleinen/ doen verdwijnen. Dat men in Afghanistan nota bene een verbod vanwege de overheid kon verhinderen door kritiek en protest, is zeker 'big news'. Dit werkblad kan gebruikt worden in een les Geschiedenis of PAV.
- Doelstellingen
- De leerlingen zoeken antwoorden op vragen in een artikel.
- De lln. geven een voorbeeld van ongelijkheid tussen mannen en vrouwen in België en in de wereld.
- De lln. stellen een organisatie voor die zich bezighoudt met de rechten van de vrouw ergens ter wereld.
- Werkwijze
- Instap: Toon deze afbeelding aan de klas: https://hips.hearstapps.com/hmg-prod.s3.amazonaws.com/images/internationale-vrouwendag-1583493229.jpg?resize=980:*
Vraag de leerlingen waarover dit gaat. Kernwoorden zijn vrouwenrechten, ongelijkheid man – vrouw.
- Kern: Lees het Kits-artikel voor aan de klas. Hierna proberen de leerlingen in duovorm opdracht 1 op te lossen. Lees het artikel een tweede keer voor. De leerlingen kunnen hun antwoorden aanvullen waar nodig. Vervolgens maken de duo's opdracht 2. Daarbij mogen ze gebruik maken van het internet. De waargenomen ongelijkheden tussen mannen en vrouwen worden besproken met de rest van de klas. Tenslotte gaan de duo's op zoek naar een organisatie die het verschil wil maken aangaande vrouwenrechten. Ze verzamelen informatie erover en presenteren achteraf 'hun' organisatie aan de rest van de klas.
- Tip
Schrijf een nieuwe tekst op de tonen van het lied *Ik hou van u* (Noordkaap). Het onderwerp van de tekst is de gelijkheid tussen mannen en vrouwen.
- Meer informatie
https://www.amnesty-international.be/wat-we-doen/thema/vrouwen

Sleutel bij de werkbladen

1. Meer begrip voor autisme

1. 2 april is Wereld Autisme Dag. Op die dag wil men zoveel mogelijk mensen bewust maken van wat autisme eigenlijk is en pleit men voor meer begrip voor mensen met autisme.
2. storing – hersenen – verwerken – informatie – werken – samen – ervaren – wereld – moeite – begrijpen – zichzelf – oogcontact
3. Wanneer er van de planning wordt afgeweken. - Met drukte en geluid.
4. Van het Griekse woord 'autós', wat 'op jezelf gericht' betekent.
5. Mensen zonder autisme herkenden de driehoek niet onmiddellijk in de kinderwagen, mensen met autisme wel. Zij letten veel meer op details, maar zien daardoor soms het geheel niet. Dat kan voor problemen zorgen.
6. Iemand zonder autisme ziet een meisje huilen. Met een deel van de hersenen denkt hij: ik zie een meisje met water op de wang. Door een ander deel van de hersenen weet hij dat het meisje verdrietig is. Nog een ander deel van de hersenen zegt hem nu dat hij haar het best kan troosten. Die delen in de hersenen werken dus heel goed samen. Bij iemand met autisme is dit niet zo. Hij ziet iemand met water op de wang, maar komt niet verder dan dat.
7. Soms krijgen mensen met autisme teveel prikkels binnen, hun hersenen raken dan overprikkeld. Ze houden hun handen op hun oren en doen hun ogen dicht om de prikkels buiten te houden.
8. Albert Einstein – Marilyn Monroe – Bill Gates – Jim Henson – Mozart – Shakespeare
9. A. Klassiek Autisme: sociale beperkingen, (non) verbale beperkingen, ze willen zekerheid hebben, sommige zien niet hoe anderen zich voelen, ze leven in hun eigen wereld, je mag je niet boos maken op hen.
   B. Syndroom van Asperger: sociale beperkingen, non-verbale beperkingen, slim, angsten, hoofdpijn en epileptische aanvallen.
   C. PDD-NOS: sociale beperkingen (ze kunnen moeilijk overweg met leeftijdsgenoten), verbale beperkingen en monotoon stemgebruik, ze doen steeds dezelfde handelingen, ze hebben een beperkte interesse en praten enkel daarover, fantasie en realiteit lopen door elkaar.

2. Napoleon reed rechts

1. Napoleone di Buonaparte – Napoleon Bonaparte – 15 augustus 1769, Ajaccio, Corsica – 5 mei 1821, Sint-Helena – Carlo Maria Buonaparte – Maria-Letizia Ramolino - Joséphine de Beauharnais – Marie Louise van Oostenrijk - Napoleon Francois Joseph Charles – Militaire school in Frankrijk – 1804-1814
2. Hij nam de macht en kroonde zichzelf tot keizer.
3. Men weet het niet helemaal zeker: ofwel aan kanker, ofwel is hij vermoord (met arsenicum).
4. Invoering burgerlijke stand: iedereen moest zich registreren met voor- en achternaam, geboortedatum en woonplaats. Geboortes, overlijdens, huwelijken en scheidingen werden ook geregistreerd. – Invoering belastingen. – Gewone burgers kregen toegang tot gezondheidszorg en onderwijs. – De standaardmaten meter, liter en kilogram werden ingevoerd. – Rechts rijden op de openbare weg. – Het Europese wegennet werd fors uitgebreid.
5. Napoleon introduceerde het rechts rijden. Het Verenigd Koninkrijk heeft hij nooit kunnen veroveren, dus hij heeft zijn stempel niet kunnen drukken op dat land.
6. Neen. Ze gebruiken *inch* in plaats van meter, *pint* in plaats van liter en *pound* in plaats van kilogram. Napoleon introduceerde de standaardmaten meter, liter en kilogram. Het Verenigd Koninkrijk heeft hij nooit kunnen veroveren, dus hij heeft zijn stempel niet kunnen drukken op dat land.
7. In het station van Luik-Guillemins vindt dan een tentoonstelling plaats over Napoleon op 3000 m².
8. Er worden vele aspecten van Napoleon belicht. De makers van de tentoonstelling willen Napoleon tonen zoals hij was.
9. Dat klopt niet. Napoleon was 1m67, dat is groot voor de periode waarin hij leefde. De Engelsen noemden hem klein, omdat ze hem wilden beledigen.
10.

3. Meisjes niet, jongens wel

1. a. Meisjes ouder dan twaalf jaar mogen niet meer zingen in het openbaar. – b. Tenzij er enkel vrouwen aanwezig zijn. Ook de leerkrachten die de meisjes zangles geven, moeten vrouwen zijn. – tenzij – c. Zo kunnen de meisjes zich beter concentreren op hun studies. – Zingende koormeisjes maken deel uit van verschillende ceremonies. en De grondwet zegt dat jongens en meisjes hun rechten vrij en gelijk moeten kunnen uitoefenen. – Degenen die protesteerden, want het verbod werd weer ingetrokken. – d. Tussen 1996 en 2001 regeerde de taliban over Afghanistan. Er golden toen extreem strenge regels. Muziek was verboden en meisjes mochten niet naar school.
2. a. bv. Het gemiddelde loon van vrouwen is lager dan dat van mannen. – b. bv. Bindende voorschriften voor de loonkloof en loontransparantie.
3. bv.
   Congo
   Veiligheid en rechten voor vrouwen in Congo
   Cordaid
   https://www.cordaid.org/nl/projecten/veiligheid-en-rechten-voor-vrouwen-in-congo

4. Kits Nieuwsquiz 14

1. c – 2. b – 3. c – 4. b – 5. c

6. c – 7. b – 8. a – 9. a – 10. b

Meer begrip voor autisme (1)

Lees het artikel 'Wereld Autisme Dag' op pag. 1 van Kits.

1. 2 april is een speciale dag, waarom is dat zo?
   Welk doel heeft die dag?

   .....

   .....

2. Wat is autisme?
   Vul aan:

Autisme is een ..... in de ..... .

De hersenen .... op een andere manier dan die van mensen zonder autisme. De hersenen ..... ook minder goed met elkaar ..... . Hierdoor ..... mensen met autisme de ..... anders. Ze moeten meer ..... doen om te ..... wat er om hen heen gebeurt. Daarom zijn mensen met autisme vaak in ..... gekeerd en maken ze weinig ..... .

3. Waar hebben mensen met autisme last mee?

   .....

   .....

Bekijk dit filmpje: https://www.hetklokhuis.nl/tv-uitzending/3183/Autisme

4. Waar komt het woord 'autisme' vandaan?

   .....

   .....

5. In het filmpje werd aan de hand van een driehoek en een kinderwagen meer uitleg gegeven over mensen met autisme. Kan jij vertellen hoe dat ging?

   .....

   .....

   .....

   .....

Meer begrip voor autisme (2)

6. In het filmpje werd aan de hand van een foto van een huilend meisje meer uitleg gegeven over mensen met autisme. Kan jij vertellen hoe dat ging?

.....

.....

.....

7. Waarom houden sommige mensen met autisme hun oren en ogen af en toe dicht?

.....

.....

.....

Surf naar https://wikikids.nl/Autisme

8. Welke beroemde mensen met autisme werden in het filmpje vernoemd? Zet hun naam onder de foto's.

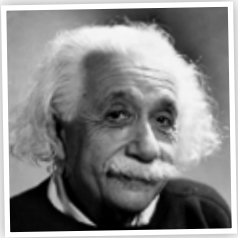

....

....

9. Welke 3 soorten autisme zijn er? Leg ze kort uit.

- A. .....

.....

.....

- B. .....

.....

.....

- C. .....

.....

.....

Napoleon reed rechts (1)

1. Vul het paspoort van Napoleon in.
   Tip: https://wikikids.nl/Napoleon_Bonaparte_I_van_Frankrijk

Echte naam: .....

Hernoemd naar: .....

Geboren op: ..... Plaats: .....

Gestorven op: ..... Plaats: .....

Vader: .....

Moeder: .....

Echtgenote 1: .....

Echtgenote 2: .....

Zoon: .....

School: .....

Keizer van Frankrijk: van ..... tot .....

2. Hoe werd Napoleon keizer van Frankrijk?

.....

.....

3. Hoe stierf Napoleon?

.....

.....

4. Napoleon zorgde voor een aantal positieve hervormingen die we nu nog kennen.
   Weet jij welke? Tip: https://schooltv.nl/video/het-klokhuis-canon-napoleon-bonaparte

.....

.....

.....

.....

.....

5. Waarom rijden de Britten links op de openbare weg?

.....

.....

Napoleon reed rechts (2)

6. Gebruikt men in het Verenigd Koninkrijk ook de standaardmaten meter, liter en kilogram?
   Waarom (niet)?

.....

.....

.....

Foto Wikipedia

7. Wat vindt er plaats vanaf 3 april 2021 t.e.m. 9 januari 2022?

.....

.....

.....

8. Leg in je eigen woorden deze titel uit: *Napoleon, de mythe voorbij.*

.....

.....

.....

9. Het gerucht deed de ronde dat Napoleon een heel kleine man was.
   Klopt dat?

.....

.....

.....

10. Napoleon droeg een kenmerkende hoed.
    Kan jij die tekenen?

Meisjes niet, jongens wel (1)

Kits

1. Zoek de antwoorden op in het Kits-artikel.

a. Wat hield het nieuwe verbod van het Afghaanse ministerie van Onderwijs in?

.....

.....

b. Het verbod verviel als er aan deze twee voorwaarden voldaan werd.

.....

.....

Welk voegwoord wordt gebruikt na een verbod om de handeling toch toe te staan?

Iets is verboden, ...

c. Geef de argumenten van de pro en contra's in deze discussie.

- *Pro verbod:*

.....

.....

- *Contra verbod:*

.....

.....

Wie trok aan het langste eind? .....

d. Dit verbod opende een oude wonde.
Verklaar.

.....

.....

.....

.....

Foto iStock

2. Het gaat hier om een grote ongelijkheid tussen vrouwen en mannen.

Hoe zit dat eigenlijk in België?

a. Geef een voorbeeld van een ongelijkheid tussen mannen en vrouwen in België.

.....

.....

b. Hoe zou jij deze ongelijkheid uit de maatschappij willen bannen?

.....

.....

Meisjes niet, jongens wel (2)

3. **Op veel plaatsen in de wereld zijn er voorbeelden van onrecht dat specifiek vrouwen te beurt valt.**
   Van gendergelijkheid is er in deze gebieden vaak helemaal geen sprake. Zoek een ongelijkheid op.
   Zet de mensen die er iets tegen doen in de 'spotlights' a.d.h.v. onderstaand schema.
   Het is de bedoeling dat je de organisatie en het project aan de klas voorstelt in een korte presentatie.

Waar:	
Probleem:	
Deze organisatie probeert hier iets aan te doen:	
Website van de organisatie:	

Kits Nieuwsquiz 14

Sluit aan bij de Kits-krant van 25 maart 2021.

Zet een kruisje voor het juiste antwoord.

1. Welke twee bijzondere dagen vragen onze aandacht begin april?
   ☐ a. Wereldzwerfkattendag en Wereld Autisme Dag
   ☐ b. Werelddierendag en Wereld Vrouwen Dag
   ☐ c. Wereld Autisme Dag en Wereldzwerfdierendag

2. Hoe heet de bisschop van Antwerpen?
   ☐ a. John Boone
   ☐ b. Johan Bonny
   ☐ c. John Donne

Foto Pexels

3. Hoe kan de eigenaar van een Belgische kat opgespoord worden?
   ☐ a. In ons land is het verplicht om elke kat te castreren.
   ☐ b. In ons land is het verplicht om elke kat te steriliseren.
   ☐ c. In ons land is het verplicht om elke kat te chippen.

Foto Frank Pollet

4. Welk bedrijf is de bedenker van de SMOT-spot?
   ☐ a. Sunny
   ☐ b. Sundo
   ☐ c. *Skin matters over tan*

5. Hoe is het dorp Doel een spookdorp geworden?
   ☐ a. Doordat er een grote kerncentrale heel dicht bij het dorp staat.
   ☐ b. Doordat er plannen waren voor een nieuwe kernreactor vlak naast het dorp.
   ☐ c. Door de verregaande uitbreidingsplannen van de haven van Antwerpen.

6. Welke natuurrampen teister(d)en Australië de laatste jaren?
   ☐ a. Veel stortregens en overstromingen, zowel dit jaar als vorig jaar.
   ☐ b. Stortregens en overstromingen dit jaar, orkanen en tsunami's vorig jaar.
   ☐ c. Droogte en bosbranden vorig jaar, stortregens en overstromingen dit jaar.

7. Hoe komt het dat de Thames Tunnel de eerste jaren als voetgangerstunnel gebruikt werd?
   ☐ a. Hij was niet hoog genoeg om koetsen erdoor te laten rijden.
   ☐ b. Er was geen geld meer om goede inritten voor koetsen te voorzien.
   ☐ c. Paarden weigereden om door de tunnel te stappen.

8. Wat houdt het wetenschappelijk experiment *Deep Time* in?
   ☐ a. Zeven mannen en acht vrouwen brengen 40 dagen door in een donkere grot in Frankrijk.
   ☐ b. Acht mannen en zeven vrouwen brengen 25 dagen door in een donkere grot in Wallonië.
   ☐ c. Zeven mannen en acht vrouwen laten zich 20 dagen opsluiten in een grot in Frankrijk.

9. Wat hebben we onder meer te danken aan Napoleon?
   ☐ a. Het gebruik van de maateenheden meter, liter en kilogram.
   ☐ b. Het gebruik van het Romeinse alfabet.
   ☐ c. De indeling in maanden, weken, dagen, uren, minuten en seconden.

10. Waarom is Noord-Korea onderworpen aan internationale sancties?
    ☐ a. Omdat het land voortdurend ruzie zoekt met alle buurlanden.
    ☐ b. Omdat het land verboden kernwapens maakt.
    ☐ c. Omdat het land geleid wordt door een dictator.

Foto Wikipedia